

Mis Dr. Arthur Luze wiina üle räägib.

Kuulus arst Dr. Arthur Luze ütleb nenda: Wiin ehk naps, kui kõik waimustawad joogid, nagu Rum, Grog, Punsh, Liköör ja muud palawust sigitawad joogid, ei ole mitte üksi haigetele kõwaste keelatud, et nende läbi arstirohud mõjutaks jaamad, waid ka terve-tele kahjulikud, et nemad elu ja terwist rikuwad. Uuemal ajal on leitud, et kõigil põletatud jookidel üks hästi peenike alkoholi-kihwt sees on, mis küll mitte jalapealt ei surma, aga ometi pikamisi ja arusaamata terwist kurnab ja elujõudu wähandab. Sarnasel teel lõpeb joodiku elu Delirium tremens'i ehk joodiku hullustuse läbi, kui koguni sifilonna põlemine maad ei leia. Sifilonna põlemise juures on palju õpetatud mehi kahtlenud; siiski mitmed ustawad tunnistajad, kes silmaga on näinud, tõendawad seda, ja würist

E. Gogarin Odeßast kinnitab, et ta mitmed niisugused põlemised on näinud. Niisuguste joodikutel saab aegamööda terve kehajagu ja isegi kondiüdi alkoholi-kihwtist läbitungitud ja kui see nii kõrge järjele ulatab, et põletik sisse lööb, siis saab kõik ärarikutud.

Segi parajad wiinajoojad ei ole mitte nii ilma kahjuta, nagu paraku mõned teaduseta inimesed usuvad, ja teda „kinnituseks“ raske töö juure pruugiwad. Põletatud wiin ei kinnita iialgi. Ta äritab paljalt üles. Aga see wästu on lihasupp ja liha kinnituseks, mis ka mõnigi waene mees enam maitseada wõiks, kui ta raha, mis ta kahjuliku wiina eest wälja annab, üksi selle tarwis pruugiks.

Kõik õpetatud mehed peaksid seda oma waesema teaduseta kaaswendadele ettepanema, kes, kui naad seda teaksid, üsna kergeste arusaada wõiksid, kui liht ja siiski wäga tähtjas see asi on.

Paneme enesele ühe joodiku pildi hinge ette; mitte üksi ihujõudu ei ole rikutud, waid ka, mis palju pahem on, waimujõudu. Kõik